

אנאים נין

מעט מאוד ספרות פורנוגרפית רואה אור, בתרגום מניח את הדעת ללשון העברית. ספר פורנוגרפי בעל ערך ספרותי, שתורגם באחרונה לעברית מניחה את הדעת, הוא סיפרה של הסופרת האמריקאית אנאים נין הדלתה של נוסט. נין, שהתפרסמה בעבר כאחת מידידותיו של הסופר האמריקאי הנרי (חוגו של

סופרת-המין נין חיבת פאנודרה של האשה

טרטו) מילר, פותחת את סיפרה שהוא מתוך הכרך השלישי של יומני אנאים (ניו): אספנו ספרים אחד הדיע להנרי מילר שכר חודשי של מאה דולר, תמורת סיפורים ארוטיים שיכתוב עבורו. לדון את הנרי לכתוב ארוטיקה במחיר של דולר לעמוד הוא עונש מהפג שרק דאגה היה מסוגל להמציא...". נין, שקפצה על המציאה, ממשיכה ומספרת על "תאגיד" של סופרים בסאר ריס, שנטל על עצמו את המשימה: "כולנו רתמנו את כישורנותנו למאמץ המילחמתי, והענקנו לו שפע כזה של ספרות איומה, שעכשיו הוא ביקש עוד...". והיא מוסיפה, בתקופה שבה כתבנו ארוטיקה בכשר של דולר לעמוד, הנעתי למסקנה שכשר מאות שנים אנו משתמשים במדול אחר של הז'אנר הספרותי הזה - הכתיבה הנברית... והיא ממשיכה: "היתה לי הרגשה שמיסתורי ההרשנות הנשית הם תבנית-פאנודרה שונה בתכלית ממינותו של הנבר, ושרה שפה הנברית אינה מתאימה כדי לתאר אותה...".

התוצאה: סידרת סיפורים פורנוגרפיים כתובים כהלכה, סיפורים שקדמו בכמה עשרות שנים לסיפוריהם של הנוטלים חלק במהפכה המינית של שנות ה-60 וה-70. סיפורים אלה נפתחים בסיפור ההרפתקן ההונגרי, הנלכד בדיכוי של מיניות, המביאו לשגול את בנותיו. הסיפור מתלדד, מביא את עולמה של תופרת פריסאית, הלוקה בכל שלקה ההרפתקן ההונגרי, עד שחולה-רוח "הת" חיל להחריף את האולר אל פותה... כך גם הסיפורים הפנימיים, הסבעת, מאויר, קה, אחנים ודוגמניות, ליליה, מאריאן, האשה רעולת הפנים, אלנה, הבאסקי ובידו (הוא החל להניע את בטנו ואת הפין המלאכותי. הוא אורק את גופו ונפו קדימה. כאילו חדר אברו אף אשה, ולאחר מכן התפתל כרטט שדמה לרטט פורנוגרפי), פיר, מנואל, לינה ומארסל. סיפוריה הפורנוגרפיים של אנאים נין הם גירסה נשית, אם כי חיוורת, של ראיית המין כמגן הבורגנות, נוסח הנרי מילר. אלה סיפורים מרחקים, גסים, שחוט יב חן שפוך עליהם, ויש בהם לא מעט ספרות, בטכניקה ובאיפיון הדימויות.

ספר ומלך מאוד לימי חורף קרים. יחד עם זאת מעצר, שרק ספר זה מכתבי אנאים נין, ראה-אור בעברית, שהרי האחרים, היו ראויים יותר להיות מתורגמים לעברית.

* אנאים נין - הדלתה של נוסט; עברית: נירה צפירי; הוצאת אדם; 176 עמודים (כריכה רכה).

ביאליק

הקובץ אהבת חן - שירי אהבה של ח'נן ביאליק * שראה-עור באחרונה, ניתן לכנותו בכינוי "הכניסני תחת כנפך והי לי אלכרם...". זהו אלבום מהודר המקיף כמה משירי האהבה של המשורר-הלאומי, שגם במתכונתם האלבומית שומרים על גדולתו של המשורר.

שירי האהבה של ביאליק ארוזים בציון ריו של גדעון בינשטוק, המעניקים מימד חזותי לעוצמות תיאורי האהבה של השיר, החל מ"מקום שאת נפתרת שם, יחידת חיי / ושכנת מצויי...". דרך "ומחשקים ודבקים, אל הזוהר הנורא / דומם נשא עינינו...". מבלי לפסוח על "העיניים הרעבות האלה שככה תבע" / "השפתיים הצמאות האלה השוא" לות: נשקנו! / העופרים העורגים הא" לה הקוראים: נפשונו!"

באלבום לא נפקד מקומם של הדימוי האירוטי ביותר בשירה העברית: יש לי גו ובאר יש לי, / ועלי באר תלוי דלי; / מדי שבת בא מחמדי, מים זכים רשת מכדי ועד ל"הכניסני תחת כנפך, / היי לי אם זאחות, / והי חיקך מקלט ראשי, / קן תפילותי הגידחות...".

השירים שנבחרו לאלבום זה אינם מקיפים את כל שירי האהבה של ביאליק, ולראייה שירו צנח לו זלזל, שהוא שיר העוסק בעקרותו של ביאליק (רשום אתלה - שרבים קרה, לא ציץ לו ופרח / לא-פרי ולא-עלה...), אבל יחד עם זאת, בעידן השירה הקלוקלת נעים לגלות שיש בכוחו של אלבום שירי אהבה של ביאליק להסוך לרב-מכר.

מחקר

התפוז המיכני

23 שנה ישב אהרון מלמד כשופט-נוער ב"ה 11 בתי-דימיפט וטיפל ביותר מ-80 אלף תיקים. במקביל הוא לימד בבית-הספר לעבודה סוציאלית של אוניברסיטת חיפה. הוא הגיע ב-1974 למעמד של שופט ראשי של בתי-דימיפט-השלוש לנוער במדינה.

באחרונה פירסם אהרון מלמד מחקר מקיף תחת הכותרת נוער במצוקה, על מערכת-הדימיפט לנוער, אופני השיקום, מיכלול בעלות המערכת הטיפולית בנוער במצוקה, קציני-מבחן ופקידי-סעד.

במבוא שנכתב בידי נשיא בית-הדימיפט פט העליון לשעבר, השופט שמעון אגרנט, הוא משווה את אהרון מלמד להגדרתו של השופט הראשי של בית-הדימיפט לנוער בארצות-הברית, ג'ורג' מואק: "הארץ המכהן כשופט-נוער הייב להתעניין היטב בבעיות הקשורות בחיי נערים וללמוד אותן, וכן להיות אהב ילדים. הוא צריך להיות בעל יכולת להבין את נקודת-מבטם של נערים וכיצד הם משקפים על הצדק. מחובתו לגלות רצון ופכלנות במידה מספקת, כדי לרדת לסוף סיבות המצוקה שהנער נתון בה וכדי להתוות תכנית, אשר הנשמתה עשויה, תוך שיתוף-פעולה לעתים עם גורמים אחרים, להביא לריפוי המוחל...".

החלק הראשון של הספר, סמכות ושיפור, בוחן את שיטות הענישה, את נושא שפיטת נוער וענישת נוער, דרכי הטיפול בנוער, המישפחה, הטיפול הסמכותי וכו' יות האזרה. החלק השני מפרט את תפיסיהם של המטפל הסמכותי, קציני-הדימיפט, חן, סקדי-הסעד, תפקידים מיוחדים, המישר

* אהבת חן - שירי אהבה של ח'נן ביאליק; ציורים: גדעון בינשטוק; הוצאת חמוז (כריכה קשה + פורמאט אלבומי).

** אהרון מלמד - נוער במצוקה; הוצאת אוניברסיטת חיפה; 512 עמודים (כריכה קשה).

הלאומי * דוגמה לבורות טלוויזיונית *

קיללת ש"י עגנון על חיים הזו הושלמה

מי שאמר שתמונה אחת שווה אלף מילים - לא ידע מה הוא אומר. תמונה כזאת הוקרנה בשבוע שעבר בטלוויזיה הישראלית. המקום: בית שאול טשרניחובסקי - מישכנם של סופרי ישראל. הכוכב: רב-אלוף רפאל ("רפאל") איתן, מי שממש כמה ימים קודם לכן, הוזכר שמו במישפט-צבאי, כמי שהורה לחיילי צה"ל בגדה המערבית לתת לתושבים הערביים שם, טיפול בטירטור... מעל בימת בית טשרניחובסקי נאם הרמטכ"ל לפני המסבירים הממשלתיים, על בימה זו הסביר הרמטכ"ל בלשון חסרת יופי ספרותי, ובהיתממות החסרה כל חן, את דבר אי-קיומן של "תקריות" בין חיילי צה"ל ובין חיילי המאוינס השומרים על הסדר באזור ביירות. התמונה בטלוויזיה נראתה לי כסיט, ולשנייה דומה היה כי מדובר במפקד בריטיוארשה הנואם מעל בימת אגודת הספורים במוסקבה. רפאל איתן חילל בחמש שנות רמטכ"לותו דברים רבים, ובשבוע שעבר הוא חילל את הספרות הישראלית.

אבסורד תרבותי נוסף שאותו ניפקה באותו שבוע הטלוויזיה הישראלית, היה במהלך מהדורת כימעט תצות, שבה דווח על זכייתו של הסופר הטרינידידי-בריטי 'ס' נאיפול בפרס ירושלים. בתום הידיעה הוסיף עורך המהדורה, את המילים הבאות: "כתבנו אורי כוהן-אהרנוב מעיר, פרס ירושלים' חולק כבר עשר פעמים, ומעולם לא זכה בו סופר ישראלי". אכן ידיעה מכובדת שמסר כתב-

התפרסם נאיפול כתב-המישטרה מעיר

מתורגם הזו מי יציג אותו באנגלית?

המישטרה של הטלוויזיה, שהחליט להפגין ידענות בפרסים ספרותיים. אלא שאותו כתב שכח לבדוק את מטרותיו של הפרס, ולגלות, כי מדובר בפרס יצוא, שנועד לסופרים לא-ישראלים, ולקידום תרבות האדם."

לקראת סוף דצמבר 1982 נערך בתל-אביב בבית-הסופר ע"ש שאול טשרניחובסקי מיפגש תניגי לרגל מלאות 20 שנה למכון לתרגום ספרות עברית, מכון ממשלתי (הממומן על-ידי המועצה לתרבות ולאמנות), ודואג למי שהמימסד חפץ ביקרו (מכון זה אינו דואג לתרגום יצירותיהם של סופרים ומשוררים כעל-מסד עוין, יהודה עמיחי, פינחס שדה, עמוס קינן ואחרים - הווכים להיות מתורגמים גם בלא חסדיו). בין השאר, סיפר יו"ר הדירקטוריון של המכון (מאז הקמתו) ד"ר יוסף מוכמן-מלקמן (מי ששימש בשנות ה-60 כצנזור, מנע את ביקור החיפושיות בישראל, אסר ספרים לפירסום ועוד כהנה וכהנה) על הופעתו של התרגום לאנגלית למחזה בקץ הימים מאת חיים הזו. מה שהזכיר סיפור שסיפר משורר ישראלי חשוב, שלווה את הסופר ש"י עגנון בסטורו בנייריוק, אחרי זכייתו בפרס נובל. סיפר אותו משורר: "הלכתי עם עגנון בשדרה החמישית, והראיתי לו את חנות-התשיבים, טיפאניס' ואת שאר פלאות הרחוב, תוך שהוא הולך ואצטר לעצמו: זה יעלה להם מיליוני לירות... זה יעלה להם מיליוני לירות...". לכסוף שאלתי את עגנון למה הוא מתכוון, הוא השיב: "זכיתי בפרס נובל, תעלה למימסד מיליוני לירות, בהם ירפצו את חיים הזו. הם ירפצו שוב את כל כתביו, יעניקו לו סעם נוספת את פרס ישראל, יציגו שוב את בקץ הימים, כהבימיה' ויתרגמיהו לאנגלית... ואכן, כתביו הזו ראו אור על חשבון משלם המיסים, הוא זכה שוב בפרס ישראל, בקץ הימים הועלה על קרשי הבימה, וכאמור בימים אלה מתממשת קללתו של ש"י עגנון, ובקץ הימים תורגם לאנגלית, בידי המכון לתרגום ספרות עברית. מסתבר, שקללות מושלמות גם לאחר מות המקלל והמקולל. אבל מי יקרא את בקץ הימים ומי יציג אותו באנגלית? לאלוהי המכון לתרגום ספרות עברית הספרונים.

טרה, מוסדות וכלים מיוחדים, וכן את נושא מניעת עבריינות במסגרות החינוך הרגילות.

בפרק הניסוחים מובאת החקיקה בנושא דיני ילדים ונוער במלואה.

נועד במצוקה הוא אחד מהספרים החי-שובים ביותר שראו אור בשנים האחרונות. ספר המומלץ לקריאה לשרי הממ"שלה, חייכים ואישי-יכור לדרגותיהם, כדי להבין, ולוא במעט, את אותו עולם נוראי של נוער עברייני, והמילכוד החב-רתי שבו הוא נתון. נוער במצוקה הוא בבחינת תמרור אזהרה, שיש בכוחו לה-